

۱۰۸۳۵۳

ندانم چه‌ای، هرچه هستی تویی

جهان را بلندی و پستی تویی

مقدمه‌ای بر

ایمنی و مدیریت ریسک در سازمان‌های امدادی و آتش‌نشانی

مؤلفین:

سیدهادی حجازی

کارشناسی ارشد مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست (HSE)

دکتر رضا غلام‌نیا

عضو هیات علمی دانشکده HSE دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

سرشناسه	:	حجازی، سیدهادی، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور	:	مقدمه‌ای بر ایمنی و مدیریت ریسک در سازمان‌های امدادی و آتش نشانی / مولفین سیدهادی حجازی، رضا غلام‌نیا.
مشخصات نشر	:	تهران: آثار سبحان: انتشارات یاررس، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	:	۱۵۲ ص: مصور (رنگی)، جدول، نمودار (رنگی).
شابک	:	978-600-8429-23-4
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	واژه نامه.
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	سازمان‌های آتش نشانی -- مدیریت ریسک
موضوع	:	Fire departments-- Risk management
موضوع	:	مدیریت ریسک
موضوع	:	Risk management
شناسه افزوده	:	غلام‌نیا، رضا، ۱۳۵۳ -
رده بندی کنگره	:	TH۹۱۴۵/ج۳م۷ ۱۳۹۷
رده بندی دی سی	:	۳۶۳/۳۷۸۰۶۸
شماره کتابشناس ملی	:	۵۱۵۹۳۰۲

نام کتاب :	مقدمه‌ای بر ایمنی و مدیریت ریسک در سازمان‌های امدادی و آتش‌نشانی
گردآورندگان:	سیدهادی حجازی، دکتر رضا غلام‌نیا.
ناشر:	انتشارات آثار سبحان (با همکاری انتشارات یاررس)
صفحه‌آرایی:	انتشارات آثار سبحان
نوبت و سال چاپ:	۵۰۰ نسخه
تیراژ:	سبحان
چاپ:	۱۴۸۰۰ تومان
قیمت:	۹۷۸-۶۰۰-۸۴۲۹-۲۳-۴
شابک:	

www.asaresobhan.com
mail: Info@asaresobhan.com
asaresobhan2000@yahoo.com

مرکز پخش: انتشارات آثار سبحان و یاررس
تهران: میدان انقلاب، خیابان انقلاب، ترسیده به خیابان ۱۲ فروردین، ساختمان ولی عصر (عج) پلاک ۱۳۱۴، طبقه دوم
تلفن: ۶۶۹۷۱۰۴۰ - ۶۶۹۷۱۱۱۲

فروشگاه

تهران: میدان انقلاب، خیابان انقلاب، روبروی دبیرخانه دانشگاه تهران، پاساژ کتابسرای اندیشه، کتابفروشی آثار سبحان
تلفن: ۶۶۴۱۸۱۹۲

تمامی حقوق مادی و معنوی این اثر برای ناشر محفوظ می‌باشد.

بیاید به حقوق دیگران احترام بگذاریم

دوست عزیز، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله مؤلف، مترجم و ناشر آن است. تکثیر و فروش آن به هر شکلی بدون اجازه از پدیدآورنده کاری غیراخلاقی، غیرقانونی و غیرشرعی و کسب درآمد از دسترنج دیگران است، نتیجه این عمل نادرست، موجب رواج بی‌اعتمادی در جامعه و بروز بی‌آمدهای ناگوار در زندگی و محیطی ناسالم برای خود و فرزندانمان می‌گردد.

انجمن فرهنگی ناشران کتاب دانشگاهی

فهرست مطالب

فصل ۱: چالش‌های ریسک و ایمنی در سازمان‌های آتش‌نشانی و امدادی ۱۵

۱۵	۱- مقدمه
۱۵	۱-۱ وقایع تاریخی حریق‌های عمده در ایران
۱۵	۱-۲-۱ فاجعه انفجار قطار نیشابور
۱۶	۲-۲-۱ فاجعه آتش‌سوزی در مسجد ارک تهران
۱۶	۳-۲-۱ آتش‌سوزی در سایت دفن زباله برمشور شیراز
۱۶	۴-۲-۱ ساختمان پلاسکو تهران
۱۷	۳-۱ وقایع تاریخی مرتبط با حریق‌های مهم در ایالات متحده
۲۱	۴-۱ مخاطرات و ریسک‌های گروه‌های عملیاتی

فصل ۲: مرور کلی بر مدیریت ریسک ۲۷

۲۷	۱-۲ مقدمه
۳۰	۲-۲ تیم اجرایی
۳۰	۳-۲ تدوین روش اجرایی شناسایی و ارزیابی ریسک (فرم)
۳۲	۴-۲ پیش‌بینی و شناسایی مخاطرات
۳۲	۱-۴-۲ شناخت کامل سیستم و اجزای سیستم
۳۲	۲-۴-۲ شناسایی مخاطره در هر سیستم و اجزای سیستم
۳۴	۳-۴-۲ روش‌های شناسایی مخاطرات
۳۵	۵-۲ ارزیابی ریسک
۳۷	۶-۲ پارامترهای ارزیابی ریسک
۳۷	۱-۶-۲ احتمال
۳۸	۲-۶-۲ شدت پیامد
۳۹	۳-۶-۲ نرخ احتمال کشف خطر
۳۹	۴-۶-۲ میزان مواجهه
۴۰	۵-۶-۲ عدد اولویت‌بندی ریسک
۴۰	۷-۲ ارزشیابی ریسک
۴۱	۸-۲ کنترل ریسک
۴۳	۱-۸-۲ رویکردهای کنترل مخاطره

فصل ۳: مدیریت کلی ریسک در سازمان‌های آتش‌نشانی

- ۱-۳ اهمیت مدیریت ریسک در سازمان‌های امدادی و آتش‌نشانی
- ۲-۳ مفهوم ریسک
- ۱-۲-۳ خط‌مشی
- ۲-۲-۳ برنامه مدیریت ریسک
- ۳-۲-۳ هدف برنامه مدیریت ریسک
- ۳-۳ عملکرد مدیریت ریسک
- ۱-۳-۳ انسجام با فرآیندهای سازمان
- ۲-۳-۳ مسئول و هماهنگ‌کننده برنامه مدیریت ریسک
- ۴-۳ مستندسازی مدیریت ریسک
- ۵-۳ تغییرات خارج مدیریت ریسک
- ۶-۳ تصویب و هماهنگی
- ۷-۳ فرآیند مدیریت ریسک
- ۸-۳ ارزیابی ریسک
- ۹-۳ شناسایی ریسک
- ۱۰-۳ تحلیل ریسک
- ۱۱-۳ معیارهای ریسک
- ۱۲-۳ تعیین اولویت‌ها
- ۱۳-۳ فرموله کردن راهکارهای مدیریت ریسک
- ۱۴-۳ کنترل ریسک
- ۱-۱۴-۳ اجتناب از مواجهه
- ۲-۱۴-۳ پیشگیری از تلفات و آسیب‌ها
- ۳-۱۴-۳ کاهش ریسک
- ۴-۱۴-۳ تفکیک مواجهه‌ها با ریسک
- ۵-۱۴-۳ انتقال ریسک
- ۱۵-۳ انتخاب راهکارهای مدیریت ریسک
- ۱۶-۳ پیاده‌سازی راهکارهای مدیریت ریسک
- ۱-۱۶-۳ تمرین و آموزش
- ۱۷-۳ پایش طرح مدیریت ریسک
- ۱-۱۷-۳ روش‌های نظارت
- ۲-۱۷-۳ نظارت متناوب

۶۰	۱۸-۳ نقش‌ها و مسئولیت‌ها
۶۱	۱۹-۳ اقدام و بازخورد مداوم
۶۱	۲۰-۳ تامین مالی ریسک
۶۲	۱-۲۰-۳ حفظ ریسک
۶۲	۲-۲۰-۳ انتقال ریسک
۶۳	۲۱-۳ مدیریت ریسک از طریق مدیریت مطالبات

فصل ۴: مدیریت ریسک در حادثه

۶۴	۱-۴ مقدمه
۶۴	۱-۱-۴ دلایل 'خلاق'ی
۶۵	۲-۱-۴ دلا با 'فته'ی
۶۶	۳-۱-۴ دلایل ثانوی
۶۶	۲-۴ تعاریف
۶۶	۱-۲-۴ مخاطره
۶۶	۲-۲-۴ ریسک
۶۶	۳-۲-۴ اقدامات کنترلی
۶۶	۳-۴ سطوح مدیریت ریسک در سازمان آتش‌نشانی
۶۷	۱-۳-۴ مدیریت ریسک راهبردی (استراتژیک)
۶۷	۲-۳-۴ مدیریت ریسک نظام‌مند (سیستماتیک)
۶۷	۳-۳-۴ مدیریت ریسک پویا
۶۸	۴-۴ فلسفه ریسک عملیاتی در سازمان‌های خدمات حریق و نجات
۶۹	۵-۴ ارزیابی ریسک در خدمات آتش‌نشانی
۶۹	۶-۴ شرایط مدون قانونی
۷۰	۱-۶-۴ مقررات مدیریت ایمنی و بهداشت در کار - مصوب ۱۹۹۹ انگلستان
۷۰	۲-۶-۴ قوانین ایمنی و بهداشت حرفه‌ای در ایران
۷۱	۷-۱ ارزیابی کلی ریسک
۷۳	۸-۱ ارزیابی ریسک پویا
۷۴	۹-۱ مدیریت ریسک در عملیات
۷۵	۱۰-۱ فرایند کنترل ریسک
۷۵	۱-۱۰-۴ مرحله نخست: بررسی وضعیت
۷۶	۲-۱۰-۴ مرحله دوم: معرفی و اعلام تدابیر تاکتیکی

- ۴-۱۰-۳ مرحله سوم: انتخاب سیستم‌های کار ایمن ۶
- ۴-۱۰-۴ مرحله چهارم: ارزیابی سیستم‌های کاری انتخاب شده ۶
- ۴-۱۰-۵ مرحله پنجم: معرفی اقدامات کنترلی تکمیلی ۷
- ۴-۱۰-۶ مرحله ششم: ارزیابی مجدد سیستم‌های کاری و انجام اقدامات کنترلی مضاعف ۷
- ۴-۱۱-۱ تاکتیک‌های عملیاتی ۸
- ۴-۱۱-۱-۱ مفاهیم کلی ۸
- ۴-۱۱-۲ تاکتیک پیش فرض تدافعی ۹
- ۴-۱۱-۳ تاکتیک تهاجمی ۹
- ۴-۱۱-۴ تاکتیک تدافعی ۹
- ۴-۱۱-۵ تاکتیک نامنظم ۱۰
- ۴-۱۱-۶ تاکتیک عملیاتی ۱۰
- ۴-۱۱-۷ ماده از تاکتیک عملیاتی در زمان حادثه ۱۰
- ۴-۱۱-۸ مسئولیت‌های مربوط به الگوی تاکتیکی ۱۱
- ۴-۱۱-۹ مثالهایی از تاکتیک‌های عملیاتی ۱۱
- ۴-۱۲-۱ ارزیابی ریسک تحلیلی ۱۲
- ۴-۱۳-۱ اقدامات کنترلی ریسک در عملیات ۱۲
- ۴-۱۴-۱ نقش مدیران ایمنی ۱۳
- ۴-۱۵-۱ نمونه‌ای از رویکرد تاکتیکی مدیریت ریسک ۱۴
- ۴-۱۵-۱-۱ منطقه داغ (Hot Zone) ۸
- ۴-۱۵-۲ منطقه گرم (Warm Zone) ۹
- ۴-۱۵-۳ منطقه سرد (Cold Zone) ۹
- ۴-۱۶-۱ بخش‌های عملیاتی ۱۰
- ۴-۱۶-۱-۱ بخش بازتوانی ۱۰
- ۴-۱۶-۲ بخش ایمنی ۱۰
- ۴-۱۶-۳ فروریزش سازه‌ای ۱۰
- ۴-۱۶-۴ تخلیه ۱۰
- ۴-۱۶-۵ جستجو و نجات ۱۰
- ۴-۱۶-۶ ایمنی در ساختمان‌های بلند ۱۰
- ۴-۱۶-۶-۱ پلکان و آسانسورها ۱۰

فصل ۵: الزامات و نقش افسران ایمنی در سازمان‌های آتش‌نشانی ۱۰۸

۱-۵	مقدمه	۱۰۸
۲-۵	تعاریف	۱۰۸
۱-۲-۵	محدوده‌های کنترل	۱۰۸
۲-۲-۵	منطقه/ناحیه داغ	۱۰۸
۳-۲-۵	منطقه/ناحیه گرم	۱۰۸
۴-۲-۵	منطقه/ناحیه سرد	۱۰۹
۵-۲-۵	منطقه ورود ممنوع	۱۰۹
۶-۲-۵	خنک کردن فعال	۱۰۹
۷-۲-۵	سرد کردن مثبت	۱۰۹
۸-۲-۵	حداکثر حرارت	۱۰۹
۹-۲-۵	مراقبت‌ها، اورژانس و شک	۱۰۹
۱۰-۲-۵	عملیات اضطراری	۱۰۹
۱۱-۲-۵	تجهیزات حریق	۱۱۰
۱۲-۲-۵	رئیس آتش‌نشانی	۱۱۰
۱۳-۲-۵	سازمان آتش‌نشانی	۱۱۰
۱۴-۲-۵	خودروی آتش‌نشانی	۱۱۰
۱۵-۲-۵	اطفاء حریق	۱۱۰
۱۶-۲-۵	مخاطره	۱۱۰
۱۷-۲-۵	سیستم مدیریت بهداشت و ایمنی	۱۱۰
۱۸-۲-۵	مخاطرات بهداشتی	۱۱۰
۱۹-۲-۵	مخاطره حتمی	۱۱۱
۲۰-۲-۵	طرح اقدام حادثه	۱۱۱
۲۱-۲-۵	فرمانده حادثه	۱۱۱
۲۲-۲-۵	سیستم مدیریت حادثه	۱۱۱
۲۳-۲-۵	طرح ایمنی حادثه	۱۱۱
۲۴-۲-۵	صحنه حادثه	۱۱۱
۲۵-۲-۵	تشکیلات آتش‌نشانی صنعتی	۱۱۱
۲۶-۲-۵	عضو	۱۱۱
۲۷-۲-۵	بیماری شغلی	۱۱۲
۲۸-۲-۵	آسیب شغلی	۱۱۲

۱۱۲.....	۲۹-۲-۵ برنامه ایمنی و بهداشت حرفه‌ای
۱۱۲.....	۳۰-۲-۵ رویه
۱۱۲.....	۳۱-۲-۵ بهبود
۱۱۲.....	۳۲-۲-۵ بازتوانی
۱۱۲.....	۳۳-۲-۵ نجات
۱۱۳.....	۳۴-۲-۵ ریسک
۱۱۳.....	۳۵-۲-۵ مدیریت ریسک
۱۱۳.....	۳۶-۲-۵ برنامه مدیریت ریسک
۱۱۳.....	۳۷-۲-۵ افسر ایمنی
۱۱۳.....	۳۸-۲-۵ افسر، بهداشت و ایمنی
۱۱۳.....	۳۹-۲-۵ دستور افسر بهداشت و ایمنی
۱۱۳.....	۴۰-۲-۵ افسر ایمنی حادثه
۱۱۳.....	۴۱-۲-۵ دستیار افسر ایمنی - اد
۱۱۴.....	۴۲-۲-۵ آزمون تجهیزات
۱۱۴.....	۴۳-۲-۵ عملیات ویژه
۱۱۴.....	۴۴-۲-۵ راهنمای عملیاتی استاندارد (SL ۶)
۱۱۴.....	۴۵-۲-۵ رویه‌های عملیاتی استاندارد (SCP)
۱۱۴.....	۴۶-۲-۵ بخش مدیریت سطح تاکتیکی
۱۱۴.....	۴۷-۲-۵ نجات فنی
۱۱۴.....	۴۸-۲-۵ کارشناس فنی
۱۱۵.....	۳-۵ انتصاب افسر ایمنی و بهداشت (HSO) در سازمان
۱۱۵.....	۱-۳-۵ بکارگماردن دستیار افسر سلامت و ایمنی سازمان
۱۱۵.....	۲-۳-۵ استفاده از متخصصین فنی برای کمک به HSO
۱۱۶.....	۳-۳-۵ صلاحیت افسر بهداشت و ایمنی
۱۱۷.....	۴-۳-۵ اختیارات افسر بهداشت و ایمنی (HSO)
۱۱۷.....	۴-۴-۵ بکارگیری افسر ایمنی حادثه (ISO)
۱۱۸.....	۱-۴-۵ بکارگیری دستیار برای افسر ایمنی حادثه
۱۱۸.....	۲-۴-۵ صلاحیت افسر ایمنی حادثه
۱۱۹.....	۳-۴-۵ دانش حریق
۱۱۹.....	۴-۴-۵ سیستم پاسخگویی و مسئولیت سازمان
۱۱۹.....	۵-۴-۵ بازتوانی صحنه حادثه

۱۲۰	۴-۵-۶ اختیارات افسر ایمنی حادثه (ISO)
۱۲۰	۵-۵ عملکرد افسر بهداشت و ایمنی و مدیریت ریسک عملیاتی
۱۲۲	۵-۵-۱ قوانین، کدها و استانداردها
۱۲۲	۵-۵-۲ آموزش
۱۲۲	۵-۵-۳ نقش‌ها و وظایف کارکنان
۱۲۳	۵-۵-۴ پیشگیری از حوادث
۱۲۴	۵-۵-۵ بازرسی حوادث، رویه‌ها و و بازیابی آنها
۱۲۵	۵-۵-۶ مدیریت اسناد و تجزیه و تحلیل داده‌ها
۱۲۶	۵-۵-۷ دستگاه‌ها و تجهیزات
۱۲۶	۵-۵-۸ بازرسی مایند "پهای آتش‌نشانی"
۱۲۶	۵-۵-۹ خط ۱ متی
۱۲۶	۵-۵-۱۰ روابط ارتباطی
۱۲۶	۵-۵-۱۱ کمیته ایمنی و بهداشت شغلی
۱۲۷	۵-۵-۱۲ مدیریت استرس (CISM)
۱۲۷	۵-۵-۱۳ تجزیه و تحلیل پس از حادثه
۱۲۸	۵-۶ افسر ایمنی حادثه و وظایف عمومی او
۱۳۱	۵-۶-۱ اطفاء حریق
۱۳۲	۵-۶-۲ عملیات اورژانس پزشکی
۱۳۲	۵-۶-۳ نجات فنی
۱۳۳	۵-۶-۴ عملیات‌های مواد مخاطره‌آمیز
۱۳۴	۵-۶-۵ بررسی و بازیابی حادثه
۱۳۴	۵-۶-۶ تجزیه و تحلیل پس از حادثه
۱۳۴	۵-۶-۷ ملاحظات در مورد ایمنی بازرسان حریق در صحنه حادثه
۱۳۵	۵-۶-۷-۱ تعیین خطر ریسک‌ها
۱۳۵	۵-۶-۷-۲ کنترل مخاطره
۱۳۵	۵-۶-۸ ملاحظات در مورد رفتار آتش‌نشانان در ایستگاه

فصل ۶: کاربرد رویه‌های عملیاتی استاندارد در ایمنی و مدیریت ریسک ۱۳۷

۱۳۷	۶-۱ مقدمه
۱۳۸	۶-۲ رویه‌های استاندارد عملیاتی
۱۳۹	۶-۳ تفاوت SOP و SOG

۱۴۰.....	۴-۶ چرا SOP اهمیت دارد؟
۱۴۱.....	۵-۶ کاربرد SOP ها در ایمنی و مدیریت ریسک حوادث
۱۴۲.....	۶-۶ کاربرد SOPs در مدیریت عملیات آتش نشانی
۱۴۳.....	۷-۶ اجزاء رویه های عملیاتی استاندارد
۱۴۳.....	۸-۶ فرایند آماده سازی SOPs
۱۴۵.....	۹-۶ فرایند مدیریت SOP
۱۴۶.....	۹-۶-۱ نگاه سیستمی به فرایند مدیریت SOP
۱۴۷.....	۹-۶-۲ برآورد نیازها (نیازسنجی)
۱۴۸.....	۱۰-۶ اجرای SOP ها
۱۴۸.....	۱۱-۶ ارزیابی SOP ها و مراحل انجام آن
۱۵۱.....	منابع و مآخذ

نگاهی به حوادثی که طی چند سال گذشته رخ داده و دامنه اطلاعات و تصاویری که از این حوادث در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده، نشان می‌دهد که نیاز جامعه امروز ایران به خدمات سازمان‌های فعال در حوزه امداد، ایمنی و آتش‌نشانی بسیار بیشتر از گذشته شده است. این مساله به دلیل پیشرفت تکنولوژی‌های مورد استفاده مردم، تغییراتی است که در فرآیندها، انرژی مصرفی، شیوه‌های کاری، روش زندگی و ماهیت فعالیت‌های انسان در جوامع قرن بیست و یکم رخ داده است. از اینرو سازمان‌هایی که وظیفه آنها حفاظت از ایمنی جان و مال انسان‌ها است، بایستی خود را با شرایط نوظهور جدید تطبیق داده و بکوشند در کنار اتخاذ رویکردهای پیشگیرانه در راستای ایمن‌سازی جوامع، به روشی دانش‌محور، خود را در فاز مقابله‌ای نیز برای مواجهه موثر با حوادث و بحران‌ها آماده کنند. یکی از مسائلی که شاید در این سازمان‌ها به ویژه در ایران کمتر مورد توجه قرار گرفته است، توجه به مسئله مدیریت ریسک و ایمنی در این سازمان‌ها است. نگاهی با رویکرد ایمنی به فعالیت‌های سازمان‌های امدادی در ایران مشخص می‌کند که این سازمان‌ها آنگونه که باید، خود را برای مدیریت ریسک‌هایی که ممکن است با آن مواجه شوند آماده و مهیا نکرده‌اند. از سویی وجود مطالبه عمومی از سازمان‌های امدادی بمن‌اسبت اقدام دقیق و صحیح وظایفشان و از سویی دیگر، هزینه‌هایی که انواع ریسک‌های موجود بر این سازمان‌ها و منابع آنها، جامعه وارد می‌کند، توجه به بحث مدیریت ریسک را بیش از گذشته بر اهمیت نموده است. شاید بتوان گفت نیروی انسانی متخصص، جزء ارزشمندترین دارایی‌هایی حساب می‌شوند که در سازمان‌های امدادی وجود دارند. تجربه مهارت و صلاحیت کاری این سازمان‌ها در گرو همین منابع انسانی است که در فرآیندهای کاری سازمان‌های امدادی نقش می‌کند. بخش عمده‌ای از بودجه‌های عمومی که به سازمان‌های امدادی اختصاص می‌یابد برای جذب، آموزش این افراد متخصص هزینه می‌شود از این‌رو برنامه‌ریزی برای اجرای طرح‌های حفاظت از ایمنی و سلامت این کارکنان نه تنها به لحاظ اخلاقی وظیفه سازمان‌های امدادی است، بلکه تضمین‌کننده ادامه حیات و بقای این سازمان‌هاست. سالهایی که تاکنون در دهه منتهی به سال ۱۴۰۰ شمسی سپری کرده‌ایم، تجربیات تلخی را در فعالیت‌های عملیاتی سازمان‌های امدادی و بخصوص سازمان‌های آتش‌نشانی بر جای گذاشته‌اند. حوادثی مانند آتش‌سوزی، در ساختمان پلاسکو تهران و شهادت ۱۶ آتش‌نشان که در حین انجام وظیفه در زیر آوار ناشی از حریق گرفتار شدند، ضربه سختی بر پیکره سازمانی بود که شاید خود را مهیای از دست دادن این تعداد از نیروهای متخصص نمی‌دید. هر چند وقوع این نوع حوادث را بر اساس ماهیت شغل آتش‌نشانی و مخاطرات موجود در شرایط عملیاتی این شغل نمی‌توان از نظر دور داشت، ولیکن می‌توان با توجه بیشتر به بحث ایمنی در عملیات و مدیریت ریسک در سازمان‌های امدادی و آتش‌نشانی شرایطی را فراهم نمود که تا حد ممکن کارکنان چه در شرایط ناشی از واکنش‌های اضطراری و چه در شرایط عادی، در محیطی نسبتاً ایمن فعالیت کنند. کتابی که در دست دارید با توجه به نیاز نهادهای امدادی و به خصوص سازمان‌های ایمنی و آتش‌نشانی کشور بمنظور تامین دانش مورد نیاز برای تامین ایمنی عملیاتی و مدیریت ریسک در این سازمان‌ها تهیه شده است. این کتاب با بهره‌گیری توانان از دانش آکادمیک ریسک و رابطه آن با ایمنی کارکنان، تجربه تخصصی در زمینه عملیات‌های امدادی حریق و نجات و

همچنین با نگاهی به استانداردهای بین‌المللی مرتبط با موضوع، تلاش دارد راه را برای کاهش ریسک در شرایطی که منجر به ایجاد صدمه و آسیب به کارکنان، تجهیزات عملیاتی، اعتبار و شهرت سازمان آتش‌نشانی می‌شود هموار کند. این کتاب در فصل نخست بیشتر به بحث اهمیت و لزوم پیگیری مسائل مربوط به مدیریت ریسک در سازمان‌های آتش‌نشانی می‌پردازد و با ارائه آمارهایی از داخل و خارج کشور تلاش می‌کند مدیران سازمان‌های امدادی را متوجه اهمیت موضوعات مربوط به مدیریت ریسک نماید. این کتاب در فصل دوم کلیاتی در خصوص مدیریت ریسک، اجزاء برنامه مدیریت ریسک و شیوه‌های کاری مدیریت ریسک را ارائه می‌کند. در فصل سوم راهکارهای برنامه مدیریت ریسک در سازمان‌های امدادی و آتش‌نشانی بر اساس استاندارد NFPA 1250 تشریح می‌شود. فصل چهارم در برگرفته راهنمایی‌هایی برای مدیریت ریسک در حادثه برای فرماندهان آتش‌نشانی است. فصل پنجم نیز اطلاعات جامع و کاملی از نقش، جایگاه، صلاحیت و وظایف مدیران ایمنی در سازمان‌های آتش‌نشانی را بر اساس NFPA 1561 ارائه می‌کند. در فصل ششم نیز خواننده می‌تواند به اطلاعات مورد نیاز خود در ۱۰ رده‌بندی‌های عملیاتی استاندارد (SOPs) و جزئیات آن دست پیدا کند. این کتاب که شاید برای نخستین بار در کشور به موضوع مدیریت ریسک و ایمنی عملیاتی برای نیروهای امدادی و آتش‌نشانی می‌پردازد، می‌تواند برای ۵ به آتش‌نشانان، به‌خصوص فرماندهان عملیاتی و مدیران ایمنی در سازمان‌های آتش‌نشانی، امدادگران و داوطلبان، فرماندهان در حوزه امداد و نجات، مدیران تیم‌های واکنش در شرایط اضطراری، مدیران کنشگران اقدامات مقابله‌ای در شرایط آتش‌نمایی، آتش‌نشانی‌های شهری، صنعتی، فرودگاهی، نظامی و همچنین سایر علاقمندان بسیار مفید باشد.